

ВІДГУК

**офіційного опонента на дисертаційну роботу
Юнацького Мар'яна Олеговича на тему: «Облікова політика в
управлінні діяльністю корпоративних підприємств:
організація та методика»,
подану на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук за спеціальністю
08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит
(за видами економічної діяльності)**

Актуальність теми дослідження

Перетворення соціально-економічних відносин Української держави останніх двадцяти п'яти років сприяли розвитку самостійності рішень суб'єктів господарювання в частині управління бізнес-процесами. Це стало позитивним надбанням, однак, підвищило вимоги та рівень відповідальності, оскільки кожне рішення стало прямим впливом на значення фінансових результатів.

Відповідно, зросли вимоги і до інформаційного забезпечення таких рішень. Найважливішою складовою при цьому залишається інформація бухгалтерського обліку. Лише після 15 років досліджень вчені та практики у повній мірі почали усвідомлювати роль облікової політики у організації процесу бухгалтерського обліку, формуванні вартості активів, величини зобов'язань підприємства, рівня фінансового результату. З кожним роком підхід до облікової політики є більш витриманим і глибоким, осмисленим, таким, що відображає взаємозв'язки між різними підсистемами бухгалтерського обліку та управлінськими складовими. Останнє вимагає перегляду моделей управління бухгалтерським обліком, застосування нових методів розрахунку, способів формування та представлення інформації. Необхідність вирішення вказаних питань визначило актуальність дослідження Юнацького Мар'яна Олеговича на тему: «Облікова політика в управлінні діяльністю корпоративних підприємств: організація та методика».

*Вх. № 303 від 14.09.2016р.
Зовнішній секретар Зоріна О.А. СЗФ*

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертація виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт:

1) Національної академії статистики, обліку та аудиту за темою «Організація і методологія бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в умовах глобалізації: досвід, проблеми, перспективи» (номер державної реєстрації 0114U002406), роль здобувача полягала у розробці пропозицій щодо порядку формування облікової політики корпоративних підприємств та складання звітності за результатами їх діяльності за вимогами МСФЗ;

2) Національної металургійної академії України за темою «Методологія управління підприємствами різних організаційно-правових форм та форм власності» (номер державної реєстрації 0107U001146), роль здобувача полягала в подальшому удосконаленні та розвитку теоретико-методологічних і практичних підходів до розробки облікової політики підприємства в сучасних умовах господарювання.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації та їх достовірність

Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані та узагальнені в дисертації, є обґрунтованими, логічними й достовірними. Наукове завдання, яке полягає в розробці теоретико-методичних, організаційних і практичних засад формування облікової політики для підвищення ефективності управління діяльністю корпоративних підприємств, досліджене в межах обраної теми у повній відповідності до поставленої мети.

Логічно та чітко викладені згідно з поставленою в роботі метою завдання обґрунтовані теоретично та вирішені на високому методологічному й організаційно-методичному рівнях. Автором у повній мірі обґрунтовано теоретичні засади облікової політики, детально проаналізовані підходи до визначення її сутності, складових та значення в процесі управління. Крім того, детально розглянуто проблеми методичного та організаційного забезпечення формування облікової політики та контролю її положень, що свідчить про системність вирішення проблемного питання, дослідження та розв'язання якого представлено у дисертації.

Аналізованій роботі властиві теоретична та практична цінність, що посилені використанням формалізованого підходу в поєднанні з конкретними рекомендаціями щодо побудови облікової політики для різних підсистем бухгалтерського обліку та звітності підприємства, важливим і особливим аспектом стало дослідження можливостей і напрямів здійснення внутрішнього контролю облікової політики. Дисертаційна робота характеризується логічною побудовою, детальними аналітичними викладками, зміст розділів та підрозділів взаємопов'язані між собою.

За підсумками досліджених питань у всіх розділах дисертації наведені обґрунтовані висновки та пропозиції за поставленими завданнями, що відображає ефективність застосування апарату загальнонаукових та спеціальних методів дослідження. Робота завершується загальними висновками та містить сукупність додатків, які розкривають різні аспекти проблемних питань та проміжні результати дослідження, ілюструють пропозиції.

Наукова новизна одержаних результатів

полягає в теоретико-методичному формулюванні існуючих і поглибленні, обґрунтуванні, розробленні, апробації та впровадженні практичних рекомендацій із удосконалення системи обліку і внутрішнього контролю витрат на дослідження та розробки на промислових підприємствах.

Основними елементами наукової новизни слід виділити:

- алгоритм трансформації облікової політики за МСБО та МСФЗ, що дозволило розробити Положення про облікову політику корпоративних підприємств для достовірного відображення фактів господарського життя у системі бухгалтерського обліку та показників звітності для покращення управління діяльністю;
- організаційно-методичне забезпечення облікової політики при формуванні показників звітності із застосуванням управлінсько-інформаційної системи MIS (Management Information System) яка дозволяє побудувати систему синтетичних та аналітичних рахунків, відобразити господарські операції, реєстри обліку та звітність і надає можливість своєчасно отримувати достовірну інформацію від філій, представництв, дочірніх підприємств, необхідну для прийняття оптимальних рішень;
- методичний підхід до розробки системи внутрішнього контролю положень облікової політики та формування показників звітності з виділенням процедур

бухгалтерського контролю (попередження, обмеження й запобігання фінансовим та операційним ризикам) і способів виявлення порушень, що дозволяють ідентифікувати помилки та зміни оцінок;

– інформаційне забезпечення формування облікової політики у частині складання звітності на основі запропонованої інтеграції всіх видів обліку, що сприяє посиленню обліково-аналітичних функцій в управлінні діяльністю корпоративних підприємств, а також дає змогу оперативно реагувати на зміни, які відбуваються у фінансово-господарському процесі

– зміст, цілі, завдання, функції та елементи Положення про організацію внутрішнього контролю облікової політики, що має забезпечити здійснення стратегічного, оперативного і поточного контролю за господарськими операціями корпоративного підприємства.

Характеризуючи роботу з позиції значення для практики і теорії бухгалтерського обліку, слід відмітити, що вперше за останні 10 років питання сутності і розробки облікової політики розглянуто системно, в тісному зв'язку з удосконаленням механізму внутрішнього контролю, який, власне, є одним із ключових інструментів сприяння ефективності діяльності підприємства. Причому пропозиція витримана із числовими обґрунтуванням та чіткою орієнтацією на потреби управління корпоративним підприємством.

Практична цінність проведеного наукового дослідження

Практичне значення результатів дисертації полягає в у можливості застосування запропонованих автором рекомендацій щодо змісту облікової політики, трансформації звітності, складеної в одній концептуальній основі, в іншу, проведення контролю ефективності положень облікової політики.

Пропозиції щодо оцінки впливу облікової політики на рівень показників діяльності використані в практичній роботі ПАТ «Північний гірничо-збагачувальний комбінат» (довідка № 1899/01 від 22 квітня 2016 р.). Методичне забезпечення трансформації облікової політики за міжнародними стандартами, ретроспективного аналізу процесу формування звітності підприємства відповідно до прийнятої облікової політики запропоноване ПАТ «Південний гірничо-збагачувальний комбінат» (довідка № 52-06/3080 від 18 квітня 2016 р.). ПАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» застосовує рекомендації автора у процесі обробки

облікових даних, формуванні реєстрів обліку, показників звітності та процедур контролю на основі застосування управлінсько-інформаційної системи MIS (довідка № 2456/03 від 16 травня 2016 р.). В частині удосконалення організаційно-методичного забезпечення внутрішнього контролю облікової політики як обов'язкового елемента управління підприємством та чинника ефективності його діяльності пропозиції автора адаптовані ПАТ Інжинірингово-виробниче підприємство «Енергія» (довідка № 69-04 від 05 квітня 2016 р.).

Окремі теоретичні та методичні результати дослідження використано при розробці навчально-методичного забезпечення дисциплін «Фінансовий облік II», «Облікова політика підприємства», «Організація обліку», «Звітність підприємств», «Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку» (Приватний вищий навчальний заклад «Інститут ділового адміністрування», акт про впровадження від 16.03.2016 р.). Вказане підтверджує методичну цінність положень роботи.

Ознайомлення зі змістом дисертації підтверджує досягнення поставленої мети. Цьому сприяло чітке обрання об'єкта дослідження, вивчення великого обсягу бібліографічних джерел, а також обговорення в порядку дискусій обґрунтованих у дисертації рекомендацій на 5-ти міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях. За темою дисертації 14 наукових праць загальним обсягом 4,35 друк. арк., з них: 3 колективних монографії, 5 статей у фахових виданнях, 1 стаття у виданні, що належить до міжнародних наукометричних баз даних, 5 тез науково-практичних конференцій. Зі статей у співавторстві в роботі використано тільки положення, розроблені автором особисто.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації

Оцінюючи позитивно дисертаційну роботу в цілому, вважаємо за необхідне висловити окремі зауваження, що можуть бути підставою для дискусії під час захисту:

– автором на с. 20 роботи представлена систематизація складових облікової політики підприємства, на с. 23 аспекти облікової політики корпоративного підприємства. У вказаних моделях дублюються окремі елементи. Було б бажано відзначити, які відмінності між поняттями «аспект» і «складові» вбачає автор, а також визначити;

– у п. 1.1 роботи дисертант наводить на рис. 1.5 трактування облікової політики корпоративного підприємства в процесі гармонізації обліку. Хотілося б прослідкувати, в чому полягає сутність облікової політики в представлених елементах, а також яка роль облікової політики в гармонізації та стандартизації;

– автором також пропонується концептуальний підхід до формування елементів облікової політики корпоративних підприємств (с. 31-32). Бажано чітко озвучити, чим елементи облікової політики відрізняються від її складових та аспектів, і в чому полягає розвиток елементів облікової політики в представленому трактуванні;

– параграф 2.1. роботи «2.1. Вплив облікової політики на показники діяльності корпоративних підприємств» розкриває напрями впливу облікової політики на інформацію про фінансові результати підприємства, його майновий стан. Однак було б доцільним змодельовати різні числові ситуації, де б відображалася взаємозалежність методу облікової політики та конкретного показника фінансового результату;

– позитивно характеризуючи висвітлені дисертантом дослідження облікової політики у формуванні показників внутрішньої звітності (п. 2.3 роботи), слід відзначити, що новизна відмічалася більш яскраво в разі систематизованого представлення елементів облікової політики для внутрішньої звітності. Одночасно бажано було б прослідкувати справедливість існування поняття «облікова політика для внутрішньої звітності»;

– на с. 101-102 дисертант наводить у таблиця 2.10 зміст інформації для розкриття у Примітках до фінансової звітності. Було б доцільно виділити новацію даного підходу і розкрити її дещо глибше;

– у розділі 3 роботи, на нашу думку, представлено абсолютно прогресивний інноваційний матеріал і позиція автора. В такому детальному логічному представленні питання внутрішнього контролю облікової політики ще не звучало. Проте робота носила б більш методичний характер, якби розділ 3 містив прив'язку до теорії господарського контролю в частині методичного забезпечення або порівняння з положеннями Міжнародних стандартів аудиту в частині аналітичних аудиторських процедур.

Загальний висновок

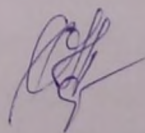
Дисертаційна робота Юнацького Мар'яна Олеговича на тему: «Облікова політика в управлінні діяльністю корпоративних підприємств: організація та методика» є самостійною, завершеною працею, яка містить нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують проблемні питання удосконалення облікової політики, її внутрішнього контролю та практичного застосування на підприємствах.

Автореферат повністю відповідає змісту дисертації. Робота оформлена відповідно до вимог щодо робіт на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук.

Дисертаційна робота виконана на належному науковому рівні, має практичну спрямованість і відповідає вимогам п. 9, 11, 13 Порядку присудження наукових ступенів та присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567, а її автор – Юнацький Мар'ян Олегович – заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент

д.е.н., професор,
професор кафедри обліку
підприємницької діяльності
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

Н.А. Остап'юк

